

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.08.2017, sp. zn. 8 Tdo 514/2017, ECLI:CZ:NS:2017:8.TDO.514.2017.1

Číslo: 35/2018

Právní věta:

Přípravou trestného činu podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku se rozumí úmyslné vytváření podmínek pro spáchání zvláště závažného zločinu. Pouhou myšlenku spáchat trestný čin, která je beztrestná ve smyslu zásady cogitationis poenam nemo patitur (za samotný úmysl spáchat trestný čin se netrestá, resp. myšlenky trestu nepodléhají), nelze považovat za přípravu trestného činu; podobně je tomu zásadně i u projevu myšlenky spáchat trestný čin, není-li již takovýto projev myšlenky sám o sobě trestný. Tím se příprava liší na jedné straně od beztrestného projevu úmyslu spáchat zvláště závažný zločin a na druhé straně od pokusu trestného činu, při němž pachatelovo jednání pokročilo dále než příprava, neboť již bezprostředně směřuje k jeho dokonání.

Projev myšlenky spáchat trestný čin, zejména jde-li o projev verbální, bude výjimečně trestný jako příprava tehdy, pokud pachatel již přistoupil též ke konkrétnímu jednání, z něhož by byla patrná reálnost jeho myšlenky konkrétní trestný čin (např. vraždu) uskutečnit, byť nikoli bezprostředně. Pro vystižení hranice mezi beztrestným vyjádřením úmyslu čin spáchat, které přípravou ještě není, a situací, kdy jde již o vytváření podmínek pro spáchání zvláště závažného zločinu, a tedy přípravu podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku, je důležité zhodnocení konkrétních okolností, za nichž k vyjádření myšlenky pachatele a případně jejímu sdělení jiné osobě došlo.

Verbální projev myšlenky spáchat trestný čin může být trestný, je-li jím naplněna skutková podstata některého z trestných činů (delicta sui generis), u nichž pro naplnění jejich zákonných znaků není rozhodné, zda pachatel zamýšlí skutečně svou hrozbu uskutečnit (např. nebezpečné vyhrožování podle § 353 tr. zákoníku).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.08.2017

Spisová značka: 8 Tdo 514/2017

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Příprava k trestnému činu

Předpisy: § 20 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání nejvyššího státního zástupce podané v neprospěch obviněného M. K. proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 10. 2016, sp. zn. 8 To 85/2016, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 7 T 9/2016.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2016, sp. zn. 7 T 9/2016, byl obviněný M. K. uznán vinným přípravou zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku k § 140 odst. 2 tr. zákoníku, jehož se měl dopustit skutkem spočívajícím v tom, že v přesněji nezjištěné době od začátku měsíce srpna 2015 do dne svého zadržení dne 22. 10. 2015 připravoval vraždu své bývalé družky Ing. T. Ch. tak, že v průběhu osobních schůzek nebo telefonických rozhovorů z místa svého bydliště v T. n. S., okres B., i odjinud požadoval za úplatu zajištění fyzické likvidace bývalé družky Ing. T. Ch. přinejmenším po P. P. a svém bratru A. K., případně zajištění dalších osob, které by likvidaci realizovaly, nebo kontaktu na takové osoby, přičemž důvod tohoto jednání spočíval ve snaze vyřešit situaci týkající se výchovy syna, nezletilého XXXXX*), kterou považoval za nevyhovující s ohledem na rozsah stanoveného styku s nezletilým.

2. Za tuto přípravu zločinu byl obviněný odsouzen podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 5 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání osmi let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s dozorem. Poškozená Ing. T. Ch. byla s nárokem na náhradu škody podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozsudkem ze dne 5. 10. 2016, sp. zn. 8 To 85/2016, z podnětu odvolání obviněného podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d) tr. ř. rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu zrušil a podle § 259 odst. 3 písm. a) tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněného pro výše popsany skutek podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil obžaloby. Poškozenou T. Ch. s nárokem na náhradu nemajetkové újmy podle 229 odst. 3 tr. ř. odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal nejvyšší státní zástupce v neprospěch obviněného z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. dovolání, neboť v závěru o nedostatcích přípravy spatřoval nesprávné právní posouzení činu obviněného.

5. V obsahu dovolání nejvyšší státní zástupce vysvětlil důvody, pro které se se závěrem odvolacího soudu, jenž v činu obviněného přípravu pro nesplnění podmínek § 20 odst. 1 tr. zákoníku neshledal, neztotožnil. Na rozdíl od něj v jednání obviněného shledal již zcela konkrétní kroky k naplnění obviněným pojatého úmyslu připravit poškozenou o život. Naplňování tohoto úmyslu spatřoval nejen ve vrchním soudem zmíněném shánění osob, které by mohly zločinný cíl obviněného realizovat, ale rovněž v projevech trvajících úmyslu docílit usmrcení poškozené kontaktováním telefonního čísla, které mu sdělil svědek P. P., o němž byl obviněný přesvědčen, že je kontaktní osobou na případného vykonavatele činu. Z provedeného dokazování podle nejvyššího státního zástupce vyplynul cíl obviněného, když po neúspěších v civilním soudním řízení ohledně nezletilého syna začal realizovat svůj záměr na fyzickou likvidaci poškozené již v srpnu 2015, kdy stupňoval své požadavky vůči svědku P. P. Tuto skutečnost považoval za prokázanou nejen jeho výpovědí, ale i záznamy Policíí České republiky monitorovaných schůzek mezi svědkem a obviněným i odposlechy telekomunikačního provozu mezi nimi, ale také mezi obviněným a rodinnými příslušníky či mezi jeho rodinnými příslušníky navzájem.

6. Nejvyšší státní zástupce považoval provedenými důkazy za prokázané, a to i ve shodě s odvolacím

soudem, že obviněný kromě svědka P. P. požadavek na zajištění osoby pro likvidaci poškozené projevil i před svým bratrem A. K. Důraz kladl na skutečnost, že obviněný disponoval i potřebnými finančními prostředky pro realizaci svého záměru, kdy v odposlechnutém hovoru uváděl, že částka v řádu statisíců korun je pro něj přijatelná. Požadavek na zajištění „nájemného vraha“ představuje nezbytný konkrétní krok směřující k realizaci výše zmíněného zločinného cíle. Konkrétní kroky přesahující rámec pouhé myšlenky a jejího projevu tedy byly podle dovolatele učiněny již tímto postupem a podstatné bylo i to, že obviněný zaslal „prázdnou“ SMS na číslo, které mu předal svědek P. P., právě den poté, co se obviněný dozvěděl, že byl Okresním soudem v Benešově zamítnut jeho návrh na předběžné opatření ohledně výchovy nezletilého syna, z čehož byl velmi frustrován. Za rozhodné nejvyšší státní zástupce považoval, že právě v této době obviněný kontaktoval osobu, která by měla být připravena splnit jeho požadavek na fyzickou likvidaci jeho bývalé družky a matky jeho nezletilého syna. Z toho, že se jednalo o „prázdnou“ SMS, rozhodně nelze usuzovat, že by obviněný od svého úmyslu zosnovat usmrcení upustil, a dovolatel dovozoval, že by jinak jeho jednání postrádalo jakýkoli smysl. Jako nevěrohodné sám vyhodnotil vysvětlení obviněného, že tak učinil proto, aby si ověřil, že kontakt, který mu dal svědek P. P., je i nadále funkční. Podle státního zástupce by nemělo smysl prověřovat funkčnost spojení na údajného „nájemného vraha“, pokud by obviněný neměl v úmyslu docílit usmrcení poškozené, ale naopak ověření funkčnosti kontaktu na potenciálního „nájemného vraha“ poté, co se dozvěděl o svém neúspěchu v civilním řízení. Tato okolnost je podle něj dokladem, že obviněný neupustil od svého záměru nechat usmrtit poškozenou, ale počal podnikat další konkrétní kroky k tomuto cíli v podobě ověření získaného kontaktu.

7. Nejvyšší státní zástupce vyjádřil přesvědčení, že projevy obviněného nelze označit za pouhé vyslovení zavrženíhodných myšlenek, ale že se již jednalo o konkrétní promyšlené úkony, kterými byly vytvářeny podmínky pro spáchání trestného činu. V tomto směru shledal závěr o existenci přípravy ve smyslu § 20 odst. 1 tr. zákoníku plně v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2005, sp. zn. [II. ÚS 491/04](#), podle kterého je k přípravě trestného činu nezbytné, aby vedle myšlenky či projevu úmyslu spáchat trestný čin bylo bez pochybností prokázáno i další konkrétní jednání, kterým jsou vytvářeny podmínky pro spáchání konkrétního trestného činu. Dovolatel zdůraznil, že takové právně významné jednání již v posuzované věci zjištěno bylo, a tudíž se o přípravu, byť zřejmě prozatím minimálně rozvinutou, jedná.

8. K povaze vrchním soudem uvedených příkladů z některých rozhodnutí Nejvyššího soudu, o něž se v rámci své argumentace opíral, dovolatel uvedl, že ta popisují rozvinutější přípravná jednání, avšak nelze z nich dovodit, že by znaky přípravy nemohlo naplnit i jednání méně rozvinuté, protože příprava trestného činu coby nejranější vývojové stadium trestné činnosti není definována vzdáleností od dokonání či množstvím nebo počtem dosažených podmínek ke spáchání deliktu. Naopak je obecně definována již jako „pouhé“ úmyslné vytváření podmínek pro spáchání zvláště závažného zločinu, aniž by zákon zároveň stanovil jakékoliv požadavky na kvalitu těchto hledisek. Požadavek na zajištění vykonavatele zločinu, následné opatření kontaktu na potenciálního vraha, navíc ve spojení s ověřením kontaktu na „nájemného vraha“ – jsou nepochybně předpoklady pro realizaci zločinného záměru v podobě objednání vraždy, přičemž pro účely uplatnění § 20 odst. 1 tr. zákoníku nesejde na tom, jak vzdálená eventuálnímu dokonání tato příprava byla. Malá rozvinutost přípravy má vliv toliko na posouzení závažnosti přípravy či následně pro výměru trestu, což koneckonců učinil i nalézací soud, když aplikoval ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku o mimořádném snížení trestu odnětí svobody. Rozvlácnost jednání obviněného lze podle nejvyššího státního zástupce vysvětlit tím, že svůj postup vázal na vývoj probíhajících občanskoprávních sporů ohledně péče o syna. „Prázdná“ SMS, odeslaná za použití SIM karty dodané policií na kontaktní číslo jí rovněž dodané, však rozhodně nebyla projevem pasivity obviněného či jeho rezignace na realizaci úmyslu zorganizovat zavraždění poškozené, ale evidentně dalším krokem k provedení tohoto úmyslu. Ačkoliv šlo „pouze“ o prověření funkčnosti kontaktu na potenciálního „nájemného vraha“, šlo o krok konkrétní, a proto je nutné dovodit názor, že jednáním obviněného skutková podstata přípravy

zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku k § 140 odst. 2 tr. zákoníku naplněna byla.

9. S ohledem na popsané skutečnosti nejvyšší státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 10. 2016, sp. zn. 8 To 85/2016, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal věc Vrchnímu soudu v Praze, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Pokud by Nejvyšší soud shledal, že je v posuzované věci nutno rozhodnout jiným způsobem než předpokládaným v § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř., vyjádřil i pro tento případ souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání.

10. Ve vyjádření k dovolání nejvyššího státního zástupce, které bylo v souladu s § 265h odst. 2 tr. ř. zasláno obviněnému i jeho obhájci, obviněný s poukazem na jednotlivé části odůvodnění přezkoumávaných rozhodnutí uvedl, že dovolatel nepřipustně polemizuje se skutkovými závěry o tom, že posuzovaný čin byl do jisté míry vyprovokován jednáním P. P. a policejních orgánů, a tudíž k této jeho části nelze přihlížet. Zdůraznil, že odvolací soud své právní závěry učinil na podkladě vlastního doplněného dokazování, na jehož základě oproti soudu prvního stupně pozměnil skutková zjištění, z nichž v žádném případě (stejně ani ze skutkových zjištění soudu prvního stupně) nevyplývá, že obviněný věděl o tom, že použité telefonní číslo je kontaktem na případného vykonavatele činu. Rovněž nikdy nebylo prokázáno a ani v rozsudcích soudů výslovně uvedeno, že by byl z jeho strany vysloven požadavek na zajištění „nájemného vraha“, nýbrž lze dovodit pouze to, že podle obviněného by bylo lepší, kdyby bývalá družka nebyla. Pokud nebyl obviněným nikdy vysloven požadavek na zajištění „nájemného vraha“, jím vyjadřované neurčité myšlenky by podle stávající judikatury ještě nevykazovaly znaky přípravy k trestnému činu vraždy. Pro přípravu by bylo nutné, aby byl „nájemný vrah“ alespoň kontaktován a obviněný s ním zahájil jednání směřující k realizaci konkrétního záměru. K ničemu takovému však v posuzované věci nedošlo. Z faktu, že obviněný odeslal prázdnou SMS, nebylo-li prokázáno, že by takový postup byl předem sjednán, a nešlo o předem domluvený kód, který má signalizovat určitý postup, nelze dovodit závěr, k jakému dospěl soud prvního stupně i nejvyšší státní zástupce v dovolání.

11. Podle obviněného bylo významné, že použil SIM kartu až po uplynutí avizované doby její funkčnosti, jakož i to, že žádné další kroky ani opakované pokusy o realizaci telefonního hovoru či SMS komunikace již nepodnikal a žádné aktivity nevyvíjel ani dříve. Pokud dovolatel odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2005, sp. zn. [II. ÚS 491/04](#), činil tak opět nikoli s ohledem na skutková zjištění učiněná soudy v projednávané věci, ale na podkladě vlastní verze, v níž si důkazy sám dovolatel vyhodnotil. Jelikož z konstantní judikatury jak Ústavního, tak i Nejvyššího soudu (konkrétně z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2010, sp. zn. [4 Tdo 249/2010](#), usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2009, sp. zn. [8 Tdo 162/2009](#), usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2013, sp. zn. [7 Tdo 264/2013](#)), na kterou přiléhavě upozornil a odkázal i odvolací soud, je zřejmé, že příprava zločinu vraždy musí vykazovat určité konkrétní jednání a kroky směřující k realizaci vražedného záměru, které však v posuzované věci zcela absentují, obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání nejvyššího státního zástupce odmítl.

III.

Přípustnost dovolání

12. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání nejvyššího státního zástupce je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. ř., bylo podáno osobou oprávněnou podle § 265d odst. 1 písm. a) tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.).

13. Nejvyšší státní zástupce dovolání opřel o důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., který dopadá na případy, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném

nesprávném hmotněprávním posouzení. Podle něho podané dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, jestliže spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečnostech podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. Výchozí diskem pro zjištění existence dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je popis skutku obsažený v tzv. skutkové větě výroku o vině.

14. Na podkladě v dovolání uplatněných námitek Nejvyšší soud po zjištění, že dovolatel vytýkal jako nesprávné závěry odvolacího soudu, že zjištěný skutek nenaplnuje znaky přípravy trestného činu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku, shledal, že jde o námitky právní povahy, a proto zkoumal, zda je dovolání důvodné.

IV.

Důvodnost dovolání

15. Z obsahu přezkoumávaných rozhodnutí i podané obžaloby plyne, že se týkaly skutku, který spočíval v tom, že obviněný v přesněji nezjištěné době od začátku měsíce srpna 2015 do dne svého zadržení dne 22. 10. 2015 připravoval vraždu své bývalé družky Ing. T. Ch. tak, že v průběhu osobních schůzek nebo telefonických rozhovorů z místa svého bydliště v T. n. S., okres B., i odjinud požadoval za úplatu zajištění fyzické likvidace bývalé družky Ing. T. Ch. přinejmenším po P. P. a svém bratru A. K., případně zajištění dalších osob, které by likvidaci realizovaly, nebo kontaktu na takové osoby, přičemž důvod tohoto jednání spočíval ve snaze vyřešit situaci týkající se výchovy syna, nezletilého XXXXX*), kterou považoval za nevyhovující s ohledem na rozsah stanoveného styku s nezletilým. Soud prvního stupně v něm ve shodě s podanou obžalobou shledal přípravu zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku, která podle tzv. právní věty měla spočívat v tom, že úmyslně vytvářel podmínky pro spáchání zvláště závažného zločinu, zejména v jeho organizování k tomu, aby jiného úmyslně usmrtil s rozmyslem.

16. Soud prvního stupně svůj odsuzující výrok odůvodnil na podkladě závěrů učiněných v rámci provedeního dokazování, podle jehož výsledků shledal, že je třeba vycházet zejména z výpovědi P. P., jehož věrohodnost nic nezpochybnilo, a ze záznamů telekomunikačního provozu, na jejichž základě dospěl ke skutkovému zjištění slovně vyjádřenému v tzv. skutkové větě výroku o vině svého rozsudku. Jelikož soud prvního stupně neměl pochybnosti o tom, že jednání obviněného vykazuje znaky přípravy ke zločinu vraždy, zvažoval, zda je lze kvalifikovat ve shodě s obžalobou jako přípravu vraždy s rozmyslem podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku, anebo jako přípravu vraždy v její základní skutkové podstatě podle § 20 odst. k § 140 odst. 1 tr. zákoníku. Na základě vlastních úvah dospěl k závěru, že z popsání jednání obviněného, jímž se snažil skrze P. P. a svého bratra A. K. zajistit osobu, která by zrealizovala likvidaci poškozené, je zjevné, že obviněný zvažoval všechny okolnosti činu a musel si uvědomovat i jeho možné důsledky, přesto na svém úmyslu setrval. Protože shledal, že toto jednání obviněného odráží neúctu a lhostejnost k lidskému životu, a to po předchozí rozumové úvaze, zjištěné jednání právně kvalifikoval jako přípravu vraždy s rozmyslem podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku. Dovodil, že obviněný již vytvářel podmínky zejména organizováním a snahou o zajištění osoby, která by usmrtila poškozenou, což svědčí o jeho přímém úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Za usvědčující skutečnost považoval i to, že obviněný disponoval dostatečným množstvím finančních prostředků, z nichž by mohl případného nájemného vraha zaplatit. Míru a stadium, do níž příprava k činu dospěla, soud prvního stupně zohlednil při ukládání trestu, když aplikoval § 58 odst. 5 tr. zákoníku o jeho mimořádném snížení (srov. str. 17 až 19 rozsudku soudu prvního stupně).

17. Odvolací soud, jenž rozsudek soudu prvního stupně přezkoumával na podkladě odvolání obviněného, posoudil úplnost provedeního dokazování, v němž shledal dodržení pravidel spravedlivého procesu, zejména při použití operativně pátracích prostředků, a při neexistenci tzv. opomenutých důkazů nezjistil nedostatky v procesních postupech. Sám zopakoval při veřejném

zasedání některé důkazy, zejména přečetl záznamy Policie České republiky zachycující obsah monitorovaných schůzek mezi obviněným a svědkem P. P. a část záznamů odposlechů telekomunikačního provozu včetně záznamů telefonických rozhovorů mezi obviněným, jeho matkou a bratrem. Na základě takto doplněného dokazování odvolací soud potvrdil správnost skutkových okolností vymezujících čin obviněného, na rozdíl od soudu prvního stupně však shledal, že nenaplnuje znaky přípravy ve smyslu § 20 odst. 1 tr. zákoníku.

18. Podle odvolacího soudu na základě výsledků plynoucích z provedeného dokazování je možné vyvodit pouze to, že obviněný nejméně od srpna 2015 do října 2015 si vážně pohrával s myšlenkou na odstranění své bývalé družky, a za tím účelem převzal dne 31. 8. 2015 od P. P. telefonní číslo a SIM kartu. Jeho služeb využíval jako soukromého detektiva ke sledování pohybu poškozené proto, že se snažil získat do své výchovy syna, neboť se domníval, že jeho bývalá družka jako matka má s ohledem na své tendence aplikovat na výchovu syna okultní vědy, jimiž se zabývala. Svěřil se mu se svou myšlenkou na „konečné řešení“. Přitom od něj převzal telefonní číslo a SIM kartu, údajně jako kontakt na nájemného vraha s tím, že budou funkční pouze 7 až 10 dnů, neboť s touto legendou mu je P. P. předal. Dne 21. 10. 2015 v 18:31 hod. obviněný na takto převzaté telefonní číslo odeslal prázdnou SMS, o jejímž doručení byl operátorem obratem vyrozuměn. O další kontakt se již nepokusil a následující den, tj. 22. 10. 2015, byl zatčen a bylo proti němu zahájeno trestní stíhání (srov. str. 7 až 8 rozsudku soudu druhého stupně). Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že obviněný v době od srpna do října 2015 zvažoval možnost svůj konfliktní vztah s poškozenou T. Ch. vyřešit tím, že ji nechá usmrtit najatou osobou, i s tím, že slova o „odstranění“ poškozené obviněný užíval i v obsahu telefonních rozhovorů, jež v inkriminované době vedl se svým bratrem A. K., který sám nevylučoval možnost, že to obviněný myslí vážně. Obavy vedly bratra k tomu, že on sám bez toho, aby jej obviněný o to žádal, obviněnému předal e-mailovou adresu s nepravdivým tvrzením, že jde o kontakt na osobu, která mu vyjde vstříc, ačkoli fakticky tuto stránku založil on sám, aby měl kroky obviněného pod kontrolou. Odvolací soud tyto tendence u obviněného přisuzoval jeho zoufalé snaze domoci se úpravy rozsahu styku s nezletilým synem, což se mu ani soudní cestou nedařilo.

19. Při uvedených skutkových závěrech, které se nelišily od těch, k nimž dospěl soud prvního stupně, odvolací soud však neshledal v jednání obviněného znaky přípravy ke zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku, neboť jemu za vinu kladené jednání ještě přípravy nedosáhlo. Vycházel pro tento závěr zejména z toho, že obviněný žádné osobě neposkytl jakékoliv údaje o tom, kdo má být obětí činu, nedomlouval se na ceně za realizaci vraždy a žádného „nájemného vraha“ sám ani prostřednictvím jiné osoby neoslovil. Jeho jediným jednáním bylo to, že před jinými osobami o takové možnosti hovořil. Jeho osobní aktivity tedy zůstaly v rovině verbálních prohlášení a odeslání prázdné SMS dne 21. 10. 2015 na telefonní číslo, které převzal 31. 8. 2015 od P. P. jako kontakt na osobu, která je schopna za úplatu obstarat „konečné řešení“. Před tímto datem ani po něm obviněný žádné další kroky směřující k objednání vraždy poškozené neučinil.

20. Podle Vrchního soudu v Praze nelze pomíjet fakt, že předmětnou SMS obviněný odeslal až v době, kdy podle informací, které obdržel od P. P., měl být tento telefonní kontakt již neaktivní, když v době deseti dnů od 31. 8. 2015, kdy mělo být číslo funkční, je obviněný ke kontaktování domnělého nájemného vraha nevyužil. Za nevyvrácenou odvolací soud považoval obhajobu obviněného, že dne 21. 10. 2015 odesláním prázdné SMS pouze zkoušel, zda jej svědek P. P. neobelhal tvrzením, že jde o speciální kartu s omezenou dobou funkčnosti, a zdůraznil, že po odeslání prázdné SMS, když zjistil, že uvedené číslo je stále aktivní, nic dalšího nečinil. Nedošlo z jeho strany ke komunikaci s kýmkoliv, kdo by se vydával za údajného nájemného vraha, nevyužil ani e-mailovou adresu získanou od bratra, o níž si rovněž měl myslet, že je kontaktem na osobu, která by likvidaci poškozené mohla zajistit. Obviněný tak až do svého zadržení dne 22. 10. 2015 nepodnikl žádné faktické kroky směřující k realizaci vražedného úmyslu, který neorganizoval, ani jinou srovnatelnou formou nevytvářel

podmínky pro spáchání takového činu, ale zůstával jen v rovině nekonkrétních úvah a myšlenek na „krajní řešení“ sporu s poškozenou, o čemž svědčí mimo jiné i to, že v zaznamenaném telefonickém rozhovoru s matkou dne 29. 8. 2015 uvedl, že „... až se nebude moci nadechnout, tak potom to vyřeší rázně a definitivně, ale pořád věří v nějakou dohodu normální cestou ...“.

21. Za rozhodnou odvolací soud považoval v celé projednávané věci roli P. P., jenž byl tím, kdo obviněnému (za součinnosti s policií, která obviněného monitorovala) předal telefonní kontakt na údajného vraha, ačkoli obviněný jej o jeho obstarání neupomínal, nýbrž primárním zájmem obviněného (podle obsahu odposlechů) bylo sledování poškozené pomocí GPS. Zdůraznil i to, že se obviněný dokonce zdráhal nabízený kontakt převzít, když mu bylo P. P. sděleno, že tímto okamžikem ukončí sledování poškozené.

22. Ze všech uvedených skutečností odvolací soud dospěl k závěru, že nebylo s potřebnou mírou jistoty prokázáno, že by obviněný svůj verbálně deklarovaný úmysl obstarat osobu, která by za úplatu usmrtila poškozenou, začal reálně naplňovat. Podle odvolacího soudu úvahy obviněného slovně vyjadřované, aniž by došlo ke konkrétnější realizaci uvedených úvah, k přípravě zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku nestačí. Na podporu tohoto závěru odvolací soud srovnával okolnosti, které jsou obviněnému M. K. v této věci kladeny za vinu, s těmi, v nichž již bylo i Nejvyšším soudem v jiných trestních věcech o přípravě podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku ve vztahu k zločinu vraždy rozhodnuto. Poukázal tak na skutkové okolnosti uvedené např. v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2009, sp. zn. [8 Tdo 162/2009](#), ze dne 10. 4. 2013, sp. zn. [7 Tdo 264/2013](#), či ze dne 29. 3. 2010, sp. zn. [4 Tdo 249/2010](#). Posouzením tam popsanych skutkových zjištění a jejich srovnáním dovodil, že soudy za přípravu k trestnému činu vraždy považují z hlediska rozsahu a konkrétnosti kroků spočívajících ve vytváření podmínek k usmrcení jiného podstatně aktivnější jednání, které již vyvolává konkrétní nebezpečí pro společnost.

23. S přihlédnutím ke všem zjištěným okolnostem posuzovaného případu vyplývajícím z výsledků provedeného dokazování dospěl Vrchní soud v Praze k závěru, že v této věci nebylo prokázáno, že obviněný svůj verbálně deklarovaný úmysl obstarat si osobu, která za úplatu usmrtí poškozenou, začal také reálně naplňovat, a to ani na základě kroků učiněných dne 21. 10. 2015, které sice svědčí o jeho bezostyšnosti a amorálnosti, ale nejsou natolik konkrétní, aby je bylo možné hodnotit jako přípravu vraždy. Výslovně uvedl, že obviněný se svým jednáním, kdy začal poptávat osoby k realizaci vraždy, sice přiblížil přípravě zvláště závažného zločinu vraždy, ale jemu za vinu kladené jednání ještě znaky vymezené v § 20 odst. 1 tr. zákoníku nenaplnuje. Z těchto důvodů odvolací soud obviněného obžaloby podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil.

24. Nejvyšší soud na základě podaného dovolání i uvedených úvah odvolacího soudu shledal, že zásadní skutečností, která je v této věci významná a rozhodná, je právní posouzení, zda se na základě zjištěných skutkových okolností jedná o přípravu podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku, jak uzavřel soud prvního stupně či tvrdí nejvyšší státní zástupce v dovolání, anebo o ni za daných skutkových okolností ještě nešlo, i když obviněný o možnosti takového záměru hovořil.

25. Přípravou podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku se rozumí takové jednání, které záleží v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvláště závažného zločinu (§ 14 odst. 3 tr. zákoníku), zejména v jeho organizování, opatrování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, srocení, v návodu nebo pomoci k takovému zločinu, přípravou je jen tehdy, jestliže to trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanoví a pokud nedošlo k pokusu ani dokonání zvláště závažného zločinu.

26. Formální podmínky pro možnost u zločinu vraždy usuzovat i o vývojovém stadiu přípravy jsou splněny, protože je v ustanovení § 140 odst. 4 tr. zákoníku výslovně uvedeno, že příprava je trestná.

27. Příprava je prvním relevantním stadiem trestné činnosti, nevykazuje ještě povahu jednání, které charakterizuje skutkovou podstatu uvedeného zvlášť závažného zločinu, ale jen vytváří úmyslné podmínky pro spáchání takového zvlášť závažného činu, čímž vyvolává zatím jen vzdálené nebezpečí, že nastane následek, který je znakem skutkové podstaty zvlášť závažného zločinu (srov. rozhodnutí uveřejněné pod č. 3/1952 Sb. rozh. tr.). Přípravné jednání může spočívat i v takové formě útoku, která svým charakterem nedosahuje ještě intenzity jednání bezprostředně směřujícího k dokonání zamýšleného zvlášť závažného zločinu, vytváří však objektivní podmínky pro následné uskutečnění takového záměru (srov. rozhodnutí uveřejněné pod č. 44/1964 Sb. rozh. tr.).

28. Příprava k zvlášť závažnému zločinu je v trestním zákoníku vymezena jednak obecně jako úmyslné vytváření podmínek pro spáchání zvlášť závažného zločinu, jednak zde jsou příkladmo vypočítávány jednotlivé typické způsoby přípravného jednání, organizování zvlášť závažného zločinu, opatrování nebo přizpůsobování prostředků a nástrojů k jeho spáchání, spolčení, srocení, návod, pomoc. Může to však být jakékoli jiné úmyslné vytváření podmínek pro spáchání zvlášť závažného zločinu, jako např. odstranění překážek bránících jeho spáchání, obhlídka budoucího místa spáchání zvlášť závažného zločinu, vyhledání společníků k spáchání zvlášť závažného zločinu. Příprava je jednáním úmyslným, při němž úmysl musí zahrnovat všechny skutečnosti, které tvoří znaky toho konkrétního způsobu přípravy, o němž se jedná, současně však je v úmyslu zahrnuto i zaměření přípravy k spáchání individuálně určitého zvlášť závažného zločinu. Nevyžaduje se však detailní promyšlenost a konkretizace připravovaného útoku na zájem chráněný trestním zákoníkem, neboť postačí, aby se čin jevil pachateli dostatečně určitým, např. co do předmětu útoku, místa spáchání, času, způsobu jednání, užitých prostředků apod. (srov. SOLNAŘ, V. FENYK, J., CÍSAŘOVÁ, D. Základy trestní odpovědnosti: podstatně přepracované a doplněné vydání. Praha: Orac, 2003, str. 326-327).

29. Právě proto, že příprava je značně vzdálena dokonání činu, je třeba zvláště pečlivě zkoumat nebezpečnost činu pro společnost, resp. jeho společenskou škodlivost. Přísněji trestná pak bude obvykle příprava trestného činu jiné osoby nežli činu vlastního, neboť v takovém případě pachatel přípravy opouští vládu nad během událostí a svěruje ji do rukou jiné osoby, jejímu nejistému rozhodnutí. Zásadně je třeba přihlížet k tomu, do jaké míry se pachatel přiblížil k pokusu a jakou závažnost měla příprava jako článek v trestném podniku, jak byla obtížná, jak byla zorganizována, kolik osob na ní bylo zúčastněno, jak pevné rozhodnutí pachatele z toho vyplývá též v souvislosti s jeho pohnutkou a jak účinné prostředky volil k uskutečnění s přihlédnutím k individuálním rysům každého pachatele (srov. SOLNAŘ, V. FENYK, J., CÍSAŘOVÁ, D. Základy trestní odpovědnosti: podstatně přepracované a doplněné vydání. Praha: Orac, 2003, str. 327).

30. Jestliže je příprava takto zákonem vymezena, pak je nutné ji oddělit či odlišit od takového jednání, které ještě nedospělo ke konkrétní realizaci přípravného jednání, ale jde jen o projev úmyslu spáchat trestný čin, který předchází přípravě, ale ještě její hranice nedosáhl, a proto není ještě trestným činem. Pouhou myšlenku spáchat trestný čin, která je beztrestná ve smyslu zásady *cogitationis poenam nemo patitur* (za samotný úmysl spáchat trestný čin se netrestá, resp. myšlenky trestu nepodléhají), nelze považovat za přípravu trestného činu; podobně je tomu zásadně i u projevu myšlenky spáchat trestný čin, není-li již takovýto projev myšlenky sám o sobě trestný. Tím se příprava liší na jedné straně od beztrestného projevu úmyslu zvlášť závažný zločin spáchat a na druhé straně od pokusu trestného činu, při němž pachatelovo jednání pokročilo dále než příprava, neboť již bezprostředně směřuje k jeho dokonání.

31. Právě vystižení této hranice mezi tím, zda jde o vyjádření úmyslu čin spáchat, které přípravou není, a situací, kdy jde již o vytváření podmínek pro spáchání zvlášť závažného činu, kdy se již jedná o přípravu podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku, bývá problematické. Záleží na tom, jak dalece taková forma vyžaduje postižení, neboť nelze čekat, až se pachatel o čin pokusí nebo ho dokoná, a na druhé straně „... postižení přípravy nesmí být příliš široké, neboť by postihovalo i jednání ještě v poměru k

dokonání dosti nevyhraněná a umožňovalo by konání trestního řízení a zejména nadužívání zajišťovacích prostředků, jako vazby i v případech, jejichž přípravná povaha nebude v dalším řízení prokázána ...“ (srov. SOLNAŘ, V. Základy trestní odpovědnosti. Praha: Academia, 1972, str. 253).

32. Pojetí úmyslu samo může být těžko postiženo jako trestný čin. Projev úmyslu trestný čin spáchat nebývá postihován. „Požadavek na projevení vůle není jen schematickou snahou po dosažení důkazu, po objektivizaci jednání. Za jeho pomoci totiž lze identifikovat subjektivní stránku zamýšleného činu, která jinak vede k trestnému následku. Pokud tuto označíme, pak ještě musíme specifikovat míru vážnosti projeveného úmyslu, protože jen vážný úmysl obsahuje potřebnou míru pravděpodobnosti naplnění činu, a tím i nebezpečnosti a trestnosti. Není-li takového projevu, míra nejistoty je tak vysoká, že ohrožuje samotnou podstatu spravedlivého výkonu trestního práva, a proto se k této fázi zpravidla nepřihlíží“ (srov. SOLNAŘ, V. FENYK, J., CÍSAŘOVÁ, D. Základy trestní odpovědnosti: podstatně přepracované a doplněné vydání. Praha: Orac, 2003, str. 323).

33. Z uvedeného vyplývá, že je vždy nezbytné zkoumat podrobně ze všech uvedených hledisek konkrétní skutečnosti, za nichž k vyjádření myšlenky pachatele a případně jejímu sdělení jiné osobě došlo, jakými dalšími souvislostmi bylo doprovázeno, z jakých důvodů následně nedošlo k realizaci takového jednání apod. Zákon vymezuje přípravné jednání poměrně široce a je na judikatuře, aby toto široké vymezení dané „úmyslným vytvářením podmínek pro spáchání zvláště závažného zločinu“ náležitým způsobem konkretizovala. Pokud zákon stanoví meze, odkdy je možné určité jednání kvalifikovat jako přípravu zvláště závažného zločinu, nelze je překračovat. Pouhý úmysl, byť veřejně vyslovený, spáchat zvláště závažný zločin, jehož příprava je trestná, není jeho přípravou, pokud za takto vysloveným úmyslem nenásledují kroky natolik konkrétní, aby z nich bylo možné identifikovat, že se jedná o přípravu k určitému trestnému činu (srov. nález Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2005, sp. zn. [II. ÚS 491/04](#)).

34. O přípravu by se totiž za daných okolností mohlo jednat pouze tehdy, pokud by obviněný přistoupil ke konkrétnímu jednání, z něhož by byla patrná reálnost jeho myšlenky usmrtit poškozenou a záměr ji uskutečnit. Pouhý verbální projev myšlenky spáchat trestný čin totiž není zpravidla trestný, pokud jím není naplněna skutková podstata některého trestného činu (*delicta sui generis*), jako je tomu např. u trestného činu nebezpečného vyhrožování podle § 353 tr. zákoníku apod., u nichž pro naplnění jejich zákonných znaků je nerozhodné, zda pachatel zamýšlí skutečně svou hrozbu realizovat. Nemusí se tudíž jednat o projev myšlenky spáchat trestný čin, neboť úmysl pachatele se omezuje pouze na hrozbu a nezahrnuje její realizaci (srov. ŠÁMAL, P. a kol. Trestní právo hmotné. 8. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, str. 239–240).

35. Nejvyšší soud s ohledem na takto naznačená kritéria posuzoval v přezkoumávané věci, v níž měla spočívat příprava vraždy v organizátorství, a to zosnováním, konkrétně zjištěné skutečnosti a souvislosti, bez nichž se závěr o tom, zda se již jednalo o přípravu, neobejde, protože právě posouzení činu pachatele je v takovém případě závislé na důsledném vyhodnocení všech konkrétních okolností, za nichž zosnování probíhalo, a to z hledisek, které jsou rozhodná pro organizátorství, které je obecně vymezeno v § 24 odst. písm. a) tr. zákoníku.

36. Organizování je tu však formou přípravy a spočívá v jednání účastníka, který spáchání zvláště závažného zločinu zosnoval nebo řídil (organizátor). „Organizátor je odpovědný za všechny činy, které řídil nebo zosnoval a které v důsledku toho byly spáchány jinými osobami. Po subjektivní stránce je třeba, aby spáchání těchto činů bylo ze strany organizátora zamýšleno, alespoň cum dolo eventuali. Pouhá nedbalost v tom směru nestačí. Tím méně je organizátor odpovědný za činy, které nejsou vůbec zahrnuty jeho zaviněním. Přitom nemusí organizátor znát všechny osoby, které se budou podílet na trestné činnosti, musí však znát charakter trestné činnosti, která má být provedena“ (SOLNAŘ, V. FENYK, J., CÍSAŘOVÁ, D. Základy trestní odpovědnosti: podstatně přepracované a doplněné vydání. Praha: Orac, 2003, str. 380).

37. U zosnování musí jít o konkrétní činnost, která vede k iniciování dohody o spáchání trestného činu, ale i ve vymyšlení a vypracování plánu jeho spáchání, vyhledání osob, zajišťování jejich vzájemného styku atd.

38. V posuzovaném případě bylo proto nutné posoudit jak subjektivní vztah obviněného, tak i závažnost konkrétního jednání, které obviněný sám realizoval a jež bylo objektivně prokázáno. Podkladem pro řešení uvedené právní otázky bylo jen skutečně prokázané chování obviněného, a nikoliv to, co údajně zamýšlel, resp. co podle své obavy (např. bratr obviněného) nebo z vlastní aktivní iniciativy (P. P.) podnikali či co mimo konkrétní požadavky obviněného konaly jiné osoby.

39. V tomto směru je třeba zdůraznit, že výsledkům provedeného dokazování neodpovídají některé argumenty nejvyššího státního zástupce rozvedené v dovolání, v nichž uváděl své vlastní úvahy odvíjející se od jeho vlastního hodnocení provedených důkazů, zejména výpovědí svědků P. P. a A. K. a záznamů telekomunikačního provozu a telefonních odposlechů (dilem extenzivního, dilem přehlížejícího a pomíjejícího některé informace a skutečnosti vyplývající z těchto důkazů), z nichž dovozoval, že fyzickou likvidaci své bývalé družky stejně jako po svědku P. P. obviněný požadoval i po svém bratru A. K., že disponoval potřebnými finančními prostředky pro realizaci svého záměru a především tyto kroky obviněného dával do přímé spojitosti s výsledkem civilního soudního řízení ve věci péče o nezletilého syna, když jiný důvod pro jednání obviněného spočívající v kontaktování telefonního čísla prostřednictvím obdržené SIM karty a prázdné SMS neshledal. Zejména pak dovolatel zcela nepodloženě a selektivně dával do přímé souvislosti zaslání prázdné SMS s výsledkem řízení o jeho návrhu na vydání předběžného opatření, když výslovně uvedl, že „obviněný zaslal ‚prázdnou‘ SMS na číslo, které mu předal svědek P. P., právě den poté, co se dozvěděl, že byl Okresním soudem v Benešově zamítnut jeho návrh na předběžné opatření ohledně výchovy nezletilého syna, přičemž z tohoto negativního výsledku byl velmi frustrován, což je zřejmé z komunikace, kterou vedl s různými osobami; právě v této době tedy kontaktuje osobu, která by měla být připravena splnit jeho požadavek na fyzickou likvidaci jeho bývalé družky a matky jeho nezletilého syna“. Následně dovolatel přistoupil k hodnocení věrohodnosti obhajoby obviněného s tím, že „jeho vysvětlení, že tak učinil proto, aby si ověřil, že kontakt, který mu svědek P. P. předtím předal, je i nadále funkční, je naprosto nevěrohodné – pokud by neměl v úmyslu docílit usmrcení poškozené, nemělo by smysl prověřovat funkčnost spojení na údajného ‚nájemného vraha‘ ... ověření funkčnosti kontaktu ... poté, co se dozvěděl o svém neúspěchu v civilním řízení, je dokladem, že obviněný neupustil od svého záměru nechat usmrtit poškozenou ...“.

40. Z uvedeného je tedy zřejmé, že státní zástupce částečně nepřipustně soudy provedené důkazy podrobil vlastnímu hodnocení a rozvedl polemiku s nimi způsobem, který nekoresponduje s tím, co z výsledků provedeného dokazování vyplynulo. Zjištění plynoucí z provedeného dokazování jím byla částečně modifikována, což je postup, který je v rozporu se zásadou, že hodnocení samotného obsahu důkazů je ve výlučné kompetenci obecných soudů, které důkazy provedly, neboť hodnocení provedených důkazů a vyvozování závěrů z tohoto procesu v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů je jednou ze základních povinností i výsostným právem obecných soudů (srov. přiměřeně nález Ústavního soudu ze dne 1. 2. 1994, sp. zn. [III. ÚS 23/93](#), či usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 5. 2006, sp. zn. [I. ÚS 269/03](#), a další).

41. Pokud však dovolatel uvedeným způsobem zdůrazňoval škodlivost a nebezpečnost činu obviněného, pominul hodnotit, do jaké míry se na jednání obviněného, jež mělo spočívat v přípravě trestného činu, podílela aktivita svědka P. P., která vedla k použití agenta podle § 158c odst. 4 tr. ř. a nabídce možnosti využití SIM karty s údajným kontaktem na osobu, jež by měla být v požadavcích obviněnému nápomocna. Odvolací soud tuto skutečnost zvažoval, a když po procesní stránce v ní neshledal vady, oddělil postupy těchto jiných osob od těch, které konal sám obviněný.

42. Nejvyšší soud se ztotožnil se závěry odvolacího soudu, protože v přezkoumávané věci bylo třeba

odlišit, co bylo záměrem a konkrétním jednáním obviněného a co a do jaké míry bylo podmíněno aktivitou svědka P. P. K jeho podílu na celém případu je třeba uvést, že obviněný jej v březnu 2015 kontaktoval s požadavkem na službu spočívající ve sledování své bývalé družky T. Ch. a zdokumentování toho, co se s jejich synem děje, v době, kdy je jmenovaná v práci a dítě hlídá chůva, zejména se zaměřením na situace, kdy dítě např. spadne z houpačky nebo v nestřeženém okamžiku vběhne do vozovky apod. Když se domluvili na spolupráci, proběhlo postupně asi deset až patnáct schůzek, kde řešili princip sledování družky pomocí GPS. Na přelomu května a června 2015 P. P. monitoroval na žádost obviněného pohyb jeho nezletilého syna. Začátkem srpna mu obviněný řekl, zda by nemohl najít někoho, kdo zajistí „konečné řešení“. Po tomto setkání P. P. kontaktoval dne 18. 8. 2015 policejní orgány, které na základě jeho sdělení požádaly o návrh na vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 odst. 1 tr. ř., k jehož vydání došlo hned následujícího dne 21. 8. 2015. P. P. dohodl s obviněným schůzku na den 31. 8. 2015, na níž mu bez předchozího opětovného (vyjma asi tři týdny starého) požadavku předal předmětnou SIM kartu s legendou o její omezené časové (sedmi- až desetidenní) platnosti a s tím, že „je to nově koupená SIM karta, na kterou budete volat, a na obalu je napsané číslo, na které máte volat ... pak končí, ... za půl roku už bude hluchá“. Obviněný dne 21. 9. 2015 zaslal prázdnou SMS na předmětné telefonní číslo, a přestože se o žádný další kontakt nepokusil ani nevydal žádné instrukce, nezjišťoval jakékoliv skutečnosti, které by vedly ke konkrétnímu organizování „likvidace“ poškozené, byl dne 22. 9. 2015 zadržen Policií České republiky.

43. Z uvedeného je zřejmé, že podíl P. P. na konkrétních krocích obviněného je výrazný, a lze též dovodit, že kromě této osoby to již byli jen rodinní příslušníci obviněného (matka a bratr), kteří o sdělování obviněného stran možnosti zbavit se bývalé družky věděli. Ze záznamů telefonních rozhovorů obviněného s jeho bratrem a matkou, případně z rozhovorů mezi jeho bratrem a matkou navzájem vyplývá, že se s nimi bavil o tom, že by bylo pro všechny nejlepší, kdyby „T.“ nebyla, a že má od nějakých lidí nějaké nápady na řešení. Z těchto rozhovorů není ani zřejmé, že by jeho jednání směřovalo k tomu, aby výslovně někoho konkrétního najal a sdělil mu své požadavky provedení činu (srov. č. l. 275, 277, 290 verte, atd.).

44. S poukazem na všechna tato z obsahu spisu plynoucí zjištění Nejvyšší soud přisvědčil úvahám odvolacího soudu, že i když nasazení agenta a odposlechy obviněného byly učiněny v souladu s trestním řádem, je zřejmé, že vývoj celé situace tím byl poznamenán, a proto Nejvyšší soud v této souvislosti připomíná, že meze ingerence Policie České republiky do průběhu jednání, které je posléze kriminalizováno, Ústavní soud konstruoval především v nálezu ze dne 22. 6. 2000, sp. zn. [III. ÚS 597/99](#), a nálezu ze dne 6. 6. 2006, sp. zn. [III. ÚS 291/03](#), zásadně tak, že „je nepřípustným porušením čl. 39 Listiny, pakliže jednání státu (policie) se stává součástí skutkového děje, celé poslovnosti úkonů, z nichž se trestní jednání skládá (např. provokace či iniciování trestného činu, jeho dokonání apod.). Nepřípustný je takový zásah státu do skutkového děje, jenž ve své komplexnosti tvoří trestný čin, resp. takový podíl státu na jednání osoby, jehož důsledkem je trestní kvalifikace tohoto jednání. Je nepřípustné, aby policejní orgány jako orgány státu naváděly jiného ke spáchání trestné činnosti, posilovaly jeho vůli spáchat trestný čin či mu jakoukoli formou pomáhaly“. Podobně se k ingerenci policie do skutkového děje staví i judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále „ESLP“), podle něhož „aby nešlo o zakázanou provokaci, musí policejní agenti pouze sledovat probíhající jednání, ke kterému by došlo i bez jejich přispění“ (viz zejména rozhodnutí ESLP ve věci Teixeira de Castro proti Portugalsku, č. 25829/94, rozsudek ze dne 9. 6. 1998, či Ramanauskas proti Litvě, č. 74420/01, rozsudek velkého senátu ze dne 5. 2. 2008). Obdobně ustálená judikatura Nejvyššího soudu za nepřípustnou policejní provokaci považuje aktivní činnost policie, která směřuje k podněcování určité osoby (fyzické či právnické) ke spáchání konkrétního trestného činu s cílem získat usvědčující důkazy a vyvolat její trestní stíhání, jejímž důsledkem je vzbuzení úmyslu spáchat trestný čin podněcovanou osobou, ačkoliv předtím tato osoba žádný takový úmysl neměla (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2015, sp. zn. [11 Tdo 730/2015](#), a

odkazy tam uvedené).

45. I v této trestní věci je třeba brát v úvahu podíl policie na činu obviněného s tím, že není možné, aby někdo byl odsouzen za čin, který spáchal proto, že k němu byl policistou podnícen, naveden, přesvědčen, donucen nebo přemluven. V přezkoumávané věci lze usuzovat na to, že policisté již tím, že obviněnému přímo předali kontakt na nekonkrétní a neurčitou osobu, bez jakýchkoliv dalších podmínek nebo požadavků ze strany obviněného, v něm podněcovali úmysl spáchat konkrétní trestný čin, který nebyl ze strany obviněného konkrétně formulován, a tedy šlo již o větší angažovanost policie než jen o vytvoření možnosti pro obviněného spáchat trestný čin (například tím, že u něj poptá prodej zakázaného předmětu). S ohledem na zadržení obviněného policejními orgány den následující potom, co poslal na policii přidělený kontakt prázdnou SMS, aniž by učinil jakékoliv další kroky k tomu, aby se domohl kontaktu s osobou, které měl údajně SMS zaslat, šlo již jen o aktivní jednání policisty, protože z výsledků provedeného dokazování není možné uzavřít, že by přípravu trestného činu obviněný organizoval i bez přispění policie.

46. Nejvyšší soud tak má za to, že dovolatel ve svých úvahách dostatečně nezvážil, že policie v přezkoumávané věci jen nevytvořila zcela běžné podmínky pro spáchání trestného činu, ale její podíl byl v této věci větší, neboť podle výsledků provedeného dokazování již podstatněji směřovala k podnícení zájmu obviněného spáchat konkrétní trestný čin s cílem získat usvědčující důkazy a vyvolat jeho trestní stíhání.

47. Vrchní soud v Praze na rozdíl od dovolatele vystavěl své závěry na úvahách plynoucích z výsledků provedeného hodnocení důkazů nebo na okolnostech, které přímo z provedeného dokazování vyplynuly, a shledal, že šlo o nekonkrétní a neaktivní či neintenzivní jednání obviněného. Zvažoval proto pro své právní úvahy, na rozdíl od nejvyššího státního zástupce, jen to, co soudy skutečně zjistily, a shledal, že čin obviněnému kladený za vinu ještě znaky přípravy k vraždě podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku nevykazuje. Jeho úvahy nepostrádají objektivitu, jsou logické a mají návaznost nejen na teorii vymezená obecná pravidla, ale jsou v souladu i se stávající rozhodovací praxí Nejvyšší soudu v obdobných projednávaných věcech.

48. Na základě těchto skutečností je jak pro subjektivní, tak i objektivní hledisko posuzování toho, zda jednání obviněného pokročilo již do stadia přípravy trestného činu, podstatné, že obviněný byl veden zejména snahou získat syna do své výchovy. Tento důvod se stal motivem jím sdělovaných úvah o tom, že by se chtěl poškozené zbavit, a proto lze říci, že jeho cíl, pokud takový skutečně měl, byl podmíněn tím, zda získá prostřednictvím soudních sporů, jež vedl, vliv na výchovu syna, o kterou mu zejména šlo. V posuzované věci jednání obviněného, které bylo bez pochybností prokázáno, spočívalo vedle pojetí úmyslu, tj. myšlenky na usmrcení poškozené, v tom, že tuto myšlenku verbálně projevil jednak před svými rodinnými příslušníky (matkou a bratrem), jednak před P. P. Tento svědek záměr obviněného oznámil Policii České republiky, která zahájila kroky směřující jak k ochraně poškozené, tak k dopadení a usvědčení obviněného. Byl to rovněž svědek P. P., jenž obviněnému dne 31. 8. 2015 SIM z vlastní iniciativy (v daný den šlo o iniciativu P. P. na popud policejních složek, neboť obviněný jej o zprostředkování kontaktu na „nějakou důvěryhodnou osobu“ žádal o několik týdnů dříve) předal kartu s tvrzením, že tato bude funkční pouze maximálně 10 dnů a jejím prostřednictvím může obviněný kontaktovat osobu, která zajistí likvidaci poškozené.

49. Posoudíme-li, že se mělo podle obžaloby jednat o zosnování jednání k vraždě, pak nelze z uvedených skutečností dovodit závěr, že by to byl obviněný, kdo inicioval dohodu na spáchání trestného činu, obviněný ani nevymyslel, jak se má postupovat (takové kroky činil P. P.), ani nevypracoval žádný plán jeho spáchání. Pro takové jednání není ve výsledcích provedeného dokazování dostatek podkladů, protože nebylo zjištěno, že by obviněný výslovně P. P. k čemukoliv instruoval, ale vyjádřil jen svou myšlenku a naznačil obecné sdělení, že disponuje dostatečnými finančními prostředky. Takové chování je třeba stále považovat za projev úmyslu, protože to, že

sdělil jmenovaným svědkům svůj záměr, byl požadavek na fyzickou likvidaci poškozené za úplatu jednáním, jež nelze považovat za vytváření konkrétních podmínek pro to, aby byl tento čin jinou osobou spáchán. Právě v případě zosnování je třeba, aby pachatel jednal již ve vztahu ke konkrétní osobě. Nebylo nutné, aby ji znal, ale bylo významné, aby taková osoba byla reálně alespoň určena. Je třeba souhlasit s odvolacím soudem, a nikoliv s argumenty užitými v dovolání, že nepostačuje ani pro přípravu podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku, že až po době šesti týdnů od chvíle, co obviněný obdržel SIM kartu, k níž měl údaje od P. P., na tuto odeslal prázdnou SMS. Podle učiněných a popsanych skutkových zjištění obviněný tuto kartu poprvé aktivně použil až dne 21. 10. 2015, kdy již SIM karta měla být podle tvrzení P. P. neaktivní. Z tohoto úkonu, ač se za ním mohlo skrývat cokoli, není možné dovozovat žádné závěry, neboť obviněný byl následující den zadržen policií. Rozhodně však tento akt v uvedené chvíli, kdy prázdnou zprávu odeslal, není dostatečným podkladem pro závěr o tom, že hodlal přikročit ke konkrétnějším a zásadnějším krokům ve směru likvidace své bývalé družky. Spojovat tento úkon obviněného s negativním výsledkem soudního řízení (jak činí nejvyšší státní zástupce v dovolání), by bylo jen pouhou spekulací, a nikoliv objektivním skutkovým závěrem. Nebylo proto možné usuzovat na to, že SIM kartu obviněný chtěl skutečně použít ke kontaktování případného „nájemného vraha“. Lze tak považovat za správný závěr Vrchního soudu v Praze, pokud se zde přiklonil v souladu se zásadou *in dubio pro reo* k verzi obviněného, že jej k tomuto jednání vedla pouze zvědavost, zda P. P. mluvil pravdu a zda SIM karta již skutečně po uplynutí jím uvedené doby nebude funkční. V tomto chování obviněného z uvedených důvodů nelze spatřovat „konkrétní jednání, kterým jsou vytvářeny podmínky pro spáchání konkrétního trestného činu“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2005, sp. zn. [II. ÚS 491/04](#)).

50. Jiné skutečné kroky, vyjma pokusu o aktivaci SIM karty po uplynutí doby její domnělé funkčnosti (aniž by jejím prostřednictvím učinil jakýkoli další úkon ve smyslu snahy o realizaci svého záměru), obviněný nepodnikl. Faktické jednání nevyvinul, ani když zjistil, že telefonní kontakt je stále aktivní (obdržel prostřednictvím operátora automatické oznámení o doručení), a tudíž využitelný. Rovněž stejně neurčitě a neinicativně si počínal i v případě falešné e-mailové adresy zřízené jeho bratrem ke kontrole dalšího počínání obviněného. Navíc je třeba mít na paměti, že kromě těchto aktivit druhých osob obviněný sám žádné vlastní kroky k realizaci myšlenky na „konečné řešení“ ve vztahu k poškozené nečinil.

51. Význam pro závěr o tom, že obviněný v rámci svého úmyslu zbavit se poškozené skutečně neosnoval konkrétní čin jiné osoby, a to ani ve formě přípravy, má i to, že kromě svého bratra, matky a P. P., po nichž však realizaci činu výslovně přímo nepožadoval, nikomu neuvedl jméno ani jiné identifikační údaje potenciální oběti zločinu, nespecifikoval žádné podrobnější údaje nezbytné pro to, kdy a jak má být čin proveden, a s konkrétním požadavkem neoslovil ani osobu, o níž se mohl domnívat, že je přímo nájemným vrahem. Je třeba oddělit konkrétní vlastní aktivity obviněného od toho, do jaké míry byly podníceny zájmem policie (viz shora body 45. a 46.).

52. Při uvážení všech těchto okolností zůstalo vlastní jednání obviněného pouze u pojetí úmyslu a jeho slovního projevu navenek. Lze říci, že ustrnulo v pojetí a projevu myšlenky či spíše přání zbavit se poškozené, v níž viděl překážku pro vlastní péči a výchovu syna, na němž lpěl a o jehož výchovu v rukou poškozené měl zcela zjevně pro její inklinaci k okultním vědám, které podle obviněného též fakticky praktikovala, důvodné obavy. Výsledky provedeného dokazování bez toho, aniž by jim byl podsouván jiný význam, než jaký samy o sobě nesou, nebylo jednoznačně prokázáno, že obviněný připravoval tím, že by ji organizoval, vraždu bývalé družky ve smyslu § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku. Nelze mít za objektivně prokázané, že jeho výše popsané jednání přerostlo v úmyslné vytváření podmínek ke spáchání zvláště závažného zločinu vraždy (např. vytipování pohybu oběti a místa a času spáchání činu, předání jejích fotografií nájemnému vrahovi, stanovení způsobu usmrcení, opatření zbraně apod.).

53. Nejvyšší soud dovolání nejvyššího státního zástupce shledal neopodstatněným. Odvolací soud v

potřebné míře posoudil všechny rozhodné skutečnosti vztahující se k závěru o tom, že se nejedná o přípravu podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku, neboť jednání obviněného nezáleželo v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku. Jednání obviněného není trestným činem, a zcela důvodně byl proto zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) tr. ř.

54. Protože Nejvyšší soud z výše rozvedených důvodů shledal závěry soudu druhého stupně na základě výsledků provedeného dokazování správnými a toto rozhodnutí mohl učinit bez dalšího doplnění dokazování pouze na základě obsahu spisu a napadených rozhodnutí, rozhodl tak, že dovolání nejvyššího státního zástupce jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

**) Byl použit pseudonym ve smyslu § 8a tr. ř.*